

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi pol in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj L.

V Ljubljani, 8. oktobra 1897.

List 40.

Okrožnica papeža Leona XIII. o rožnem vencu.

(Konec.)

Sicer pa tudi zgodovina cerkve potrjuje moč te vrste molitve, spominjajoč nas poraza turških čet pri ehinadskih otokih in slavni zmag v minulem stoletju, priborjenih nad istimi sovražniki pri Temesvaru na Ogerskem in na Korfu. Gregorij XIII. je hotel ovekovečiti prvo teh zmagoslavij in zato je ustanovil praznik Marije Zmagovalke. Pozneje je naš prednik Klemen XI. ta praznik postavil pod ime rožnega venca ter določil, da naj se vsako leto obhaja po vsej cerkvi.

Ker je ta moleča armada odbrana pod zastavo presvete Marije, je izžarela nad njo nova čast in novo zasluženje. Ta molitev meri posebno na to, da se moleč rožni venec pogosto ponavlja Zdrava Marija med Očenašem. Na prvi pogled bi kdo menil, da je to ponavljanje v nekakem nesoglasju s častjo, ki gre božanstvu in ki nekako vzbuja vero, da smemo v Marijino pomoč staviti večje zaupanje, nego v pomoč božjo. Toda v resnici ni nič na tem, nasprotno pa ni skoro drugače ložje Boga ganiti ter si izprositi njegove milosti.

Katoliška vera nas namreč uči, da se smemo v svojih molitvah obračati ne le na Boga, marveč tudi na izveličane in blažene nebeščane (Trid. zbor, seja 25.), le da je način molitve različen, namreč da molimo Boga kot vir vsega dobrega, svetnike pa kličemo na pomoč kot priprošnjike. Molitev, pravi sv. Tomaž, je dvojna: namreč k Bogu samemu se vzdigujejo naše molitve za milost in blaženost, kar deli Bog sam,

kakor je rečeno v psalmu: „Gospod bo dal milost in slavo.“ (Ps. 83. 12.) Z druge vrste prošnjami pa se obračamo do svetnikov, angeljev in ljudij, ne da bi Bog po njih spoznal naše prošnje, marveč da bi bile naše prošnje po zasluženju priprošnjikov uslišane. Zato beremo v skrivnem razodenju (8. 14.): „In dim kadila se je dvigal z molitvami svetnikov iz roke angeljev pred Boga.“ (S. Th. II, 2, q. 83, a. IV.)

Toda kdo izmed vseh, ki prebivajo na kraju izvoljenja, bi se upal meriti glede na zasluženje s prečastito Materjo božjo? Kdo razven večne Besede bolj pozna stiske, ki nas tarejo in in potrebe, ki nas obvladujejo? In komu je dana večja moč pridobivati božanstvo? Kdo bi smel primerjati svoje vzdihne z materno močjo? To je ravno vzrok, zakaj ima način, kako da Marijo kličemo na pomoč, nekaj skupnega s češčenjem božjim, ker cerkev tudi Marijo prosi z besedami, ktere rabi pri prošnjah do Boga: Bodi milostljiva grešnikom. Udje bratovščine sv. rožnega venca vrše torej posebno dobro delo, ki nabirajo kakor cvetice svoje prošnje do Marije. Tako velika je v resnici moč Marijina, tako mogočen vpliv, kterege vživa pri Bogu, da ne obračati se do Nje v svojih potrebah, bilo bi toliko, kakor hoteti se dvigati v zrak brez perutij.

Bratovščina, o kateri govorimo, pa ima še drugo lastnost, o čemer, menimo, da tudi ne smemo molčati. Vselej namreč, kadar moleč Marijin rožni venec premišljujemo skrivnosti našega odrešenja, posnemamo kolikor mogoče presveto službo, izročeno nebeškim trumam angeljev. Ti so namreč, ki so polagoma in ob svojem času naznanili te skrivnosti, ki so pri tem igrali

važno ulogo, ki so bili pričujoči pri bodisi veselih, žalostnih ali častitljivih razmerah. Tako je prišel Gabrijel k Devici, da ji je naznanil včlovečenje večne Besede. Angelji so bili, ki so v betlehenskem hlevu slavili rojstvo Odrešenikovo. — Angelj je bil, ki je opomnil Jožefa, naj beži ter se z Detetom umakne v Egipt. Na oljski gori, kjer je Jezus, potrta bolečin, iz svojega telesa potil kaplje krvi, bil je angelj, ki je prišel, da ga je tolažil. Ko je zmago slaveč nad smrtjo zapustil grob, bili so angelji, ki so to naznanili svetim ženam. Angelji so povedali, da je Jezus šel v nebesa in naznanili, da bo zopet prišel, obdan od angeljskih trum, katerim bo pridružil izvoljene duše ter jih postavil v vrste nebeskih zborov, nad katerimi visoko kraljuje Mati božja. Nikomur torej, kakor onim, ki zbrani molijo rožni venec toliko ne veljajo besede, ktere je sv. apostol Pavel pisal novim učencem Kristusovim (Hebr. XII. 22.): „Dvignili ste se na goro Sion, vstopili ste v mesto živega Boga, v nebeški Jeruzalem in množice veliko tisoč angeljev so okrog vas.“

Kaj je bolj božanstvenega, kaj slajšega, kakor premišljevati, kakor moliti v družbi z angelji? Kakšne nade, kakšno zaupanje pač vživa v nebesih v blaženi družbi angeljev oni, ki jim živeč tukaj na zemlji nekako pomaga opravljati njih dolžnosti.

To so vzroki, zakaj so rimski papeži vedno tako posebno poveličevali bratovščino, tako drago Mariji. Inocencij VIII. jo imenuje „nad vse pobožno bratovščino“, Pij V. je pripisoval njeni moči nastopne vspehe: Verniki Kristusovi so bili tlačeni naenkrat spremenjeni v druge ljudi, teme krivoverstva so se razsipale in luč katoliške vere se je prikazala. Sikst V. ki je skusil, kako koristna je ta bratovščina za vero, kazal je prav posebno gorečnost za rožni venec.

Jednako so drugi papeži, ali obogatili to pobožnost s premnogimi in izrednimi odpustki, ali jo vsprejeli v svoje posebno varstvo bodisi, da so ji dali svoje ime ali da so ji sicer skazovali razne dokaze svoje naklonjenosti.

Vspodbujani po vzgledih svojih prednikov tudi mi, častiti bratje, vas opominjamo in vsodbujamo iskreno, kakor smo to storili že večkrat, vsprejeti prav posebno v svojo oskrb te posvečene vojne čete, da se bodo po vašem prizadevanju v vedno večjem in večjem številu zbirali pod svojimi zastavami. Ker je vam in duhovnom vam podložnim v prvi vrsti izročena skrb za duše, treba vplivati na to, da ljudstva spoznajo in prav cenijo moč te bratovščine ter da vedo, kako koristna je ljudem za njih izveličanje. Zato

prav iskreno prosimo, da se z nova razcvete po pobožnosti do presvete Matere božje tako zvani večni rožni venec. Radosti blagoslovljamo to bratovščino in zelo želimo, da vi za njeno razširjanje posvetite svojo gorečnost in svojo delavnost.

Upati smemo prav trdno, da bodo molitve in prošnje sv. rožnega venca zelo vspešne, izvirajoč iz ust in src neštevilnih množic, ako nikdar ne obmolknejo in če se noč in dan menjajoč se po raznih krajih sveta nadaljuje zbor glasov, ki molijo ter ob enem premišlujejo božje skrivnosti. Te neprestane prošnje in slavospevi so bili odločeni že od davnih vekov po božjih besedah, veljajočih Juditi v spevu Ozije: „Ti si od najvišjega blagoslovljena nad vse žene, ki so na zemlji, ker On je danes proslavil tvoje ime tako, da slava tvoja nikdar več ne izgine ljudem iz ustnic. In ves narod Izraelski je pritrjeval tem besedam, klicajoč: Amen! Tako bodi!“ —

Kot zastavo nebeških dobrot in kot dokaz svoje očetovske naklonjenosti podelimo radostni v Gospodu, častiti bratje, vam, vašim duhovnom in vsem ljudstvom, izročeni vaši veri in vaši čuječnosti, apostolski blagoslov.

V Rimu pri sv. Petru 12. sept. 1897 v dvajsetem letu naše vlade.

Leon XIII.
papež.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Novi zvonovi pri sv. Jakobu v Ljubljani. Vsakih sto let se ne obhaja taka slavnost kakoršno je doživela fara sv. Jakoba v Ljubljani. Dne 28. septembra posvetili so prevz. g. knezoškof nove zvonove v Samassovi livarni. V slovesnem sprevodu prepeljali so jih pa dne 30. m. m. ob 9. uri od livarne g. Samasse do novega stolpa. Z vseh hiš, koder se je pomikal sprevod so visele zastave, na Golovcu pa so pokali topiči naznanjujoč beli Ljubljani in vsej okolici, kaj se godi v njeni sredini. Veselje in radost sijalo je faranom iz obraza, da marsikatera solza veselja porosila je njih oko, ko je ugledalo nove zvonove v prelepem sprevodu, ki je bil uvrščen takole: Za bandercema so se vrstili dečki in praznično oblečene deklice v belih krilih vsi s šopki okrašeni, potem štirje vozovi zvonov, vsi olepšani z zelenjem in s cvetjem, da si komaj opazil lesene dele. Iskri konji domačih faranov so vozili zvonove, po dva in dva vprežena v voz, le zadnji voz, kjer se je peljal veliki zvon, so vlekli štirje konji. Dolge zelene kite ob vozovih so nosile belo oblečene deklice. Za zvonovi je šlo trinajst duhovnikov. Stari zvonovi pozdravljali so, zadnjič se glaseč v tej fari, svoje nove brate. Nebrojno ljudstva od vseh strani se je nabralo in spremljalo ali pa gledalo veličastni sprevod. Vse se je vršilo v redu

in brez nesreče. Pod stolpom se vozovi ustavijo in konje izprežejo. Pevci in pevke stopijo na posebno pripravljene oder in zapoje pod vodstvom g. vodje Belarja slavnosti primerno in nalašč za ta slučaj zloženo pesem. Besede so g. E. Gangla, napev g. L. Belarja. Ko potihnejo glasovi mile pesmice, stopi preč. g. kanonik in domači župnik J. Rozman na oder in vidno ganjen zahvali Bogu za ta težko zaželeni dan in srečen konec večletnih skrbi. Pred dvema letoma in pol je na istem prostoru tolažil prestrašene ljudi in z njimi klical: „Usmili se Gospod in reši nas sile potresa!“ Tedaj pač ni mislil, da bo v kratkem času zopet tam govoril vesel in poln tolažbe. Zahvaljuje vse dobrotnike, domače, iz drugih ljubljanskih fara, kakor tudi zunanje, ki so pripomogle s svojimi prispevki do novega zvonila, katero naj oznanjuje čast Bogu, Materi Božji in sv. Jakobu, tolaži, razveseljuje vse vernike in jih kedaj srečno spremi v boljšo domovino. — Vsi pričujoči morajo potrditi te besede vnetega gospoda kanonika; kajti kdor pozna in ve njegovo neumorno delovanje pri cerkvi sv. Jakoba, katero je vsprejel v ravno ne najboljšem in najlepšem stanju, ki je pa zdaj jedna najlepših ljubljanskih cerkva, ta pač tudi ve, koliko je imel blagi in goreči g. kanonik pretrpeti pri tem sploh, posebej pa še za časa potresa. Tudi v najhujših časih je pokazal, da ga res „razjeda gorečnost za hišo Božjo.“ Zato mu bo pa fara šentjakobska vedno ohranila trajen spomin in ko bode legel k počitku — kar naj se zgodi prav pozno — tedaj še le bodo ljudje prav cenili njegovo delovanje. — V spomin se je razdelilo nekoliko ličnih spominskih podob. Takoj po slavnosti so pričeli zvonove vzdigovati skozi stolp in obešati na močni hrastov stol. Čez dan je naznanil vsak posamezni zvon, da se je že naselil v svojem novem domu. Zvečer pa je veliki zvon zapel mogočno in veličastno svoj prvi „Zdrava Marija“. — Bog daj, da bi novi zvonovi peli dolgo vrsto let ne samo sedanjim faranom, ampak tudi njihovim daljnim potomcem. — Teža posameznim zvonovom brez kemblja je naslednja: I. B, krščen na ime Rožnovenske M. B. 3300 kg, II C, sv. Jakob 2356 kg, III D, sv. Jožef 1657 kg, IV. Es, sv. Jan. Nepom. 1389 kg, V, g. sv. Ignacij 765 kg, VI, B, sv. Franč. Ksav. 520 kg. Vsi skupaj tehtajo čez 170 centov in stanejo s stolom vred okoli 15.000 gld. Kembelj velikega zvonu sam tehta čez 3 stote — Kakor vsakdo vidi, je zvonilo melodično in hkrati harmonično, tako da ustreza vsakoršni želji in se z njim lahko zvoni v 12-erih spreminjavah. Lepšega zvonjenja si ni lahko misliti. — Stari zvonovi se presele na Gorenjsko, in sicer so odpeljali velikega dne 1 t. m. na Breg šmartinske fare pri Kranju. Druge tri odpeljejo kmalu v besniško faro. Brežane morda zanima ta zgodovinska drobtina o velikem zvonu: Zvon sta naročili Rozalija Hariš in Marija Rosenkranz in darovali zanj vsaka po 1000 gld. Posvetil ga je ljubljanski nadškof Mihael baron Brigido pl. Mahrenfels dne 12. junija 1788, kar je bilo njegovo prvo škofovsko opravilo v Ljubljani. — S tem je popraviljanje in prenovljenje Št. Jakobske cerkve, smemo reči, dovršeno, izvzemši slikarska dela znotraj cerkve; krona vsemu delu so novi, lepodoneči zvonovi.

Iz Črnuč. Toliko zaželjeni dan je prišel, dan, v katerem naj se Črnučani preselimo v novo cerkev,

ko smo od časa potresa službo božjo obhajali dve zimi v neobokani cerkvi in tri poletja pri kapelici na vaški cesti; in ta dan je bil 26. september. Sedanja farna cerkev je baje peta, odkar je bil tukaj ustanovljen vikarijat leta 1764; zadnja je bila dozdana leta 1880 za časa č. gospoda župnika Lorenca Mazeka; posvečena dne 4. septembra 1887 pod sedanjim župnikom, in posvečena z vsemi notrinjami leta 1894. Naša nova farna cerkev je mogočna stavba v romanskem slogu; po obliki nima vrstnice na Kranjskem; v njej se slovesno dvigate dve kupoli v monier-oboku; stavba je močna, saj se je za njo potrebovalo 415.750 komadov opeke — Nova cerkev je popolno dodelana in tudi vsa opravljena s svojimi notrinjami iz prejšnje cerkve s kamenitimi altarji; to je naša sreča; postaviti so le še orglje — prihodnje leto — in okviri na kore, podaljšati je obhajilna miza in dostaviti nekaj malenkostij, ki se nadaljujejo; ograja k cerkvi in pokopališču tudi ostaja za prihodnje leto; dne 10. oktobra pe bode postavljen in blagoslovljen sveti križev pot in potem bo cerkev napolnjena. Slovesno blagoslovljenje je opravil veleč. gospod dekan-kanonik Janez Flis ob obilni azistenci; posebno ljubo pa je bilo Črnučanom, ki vidijo pri slovesnosti ljubljene gospoda patrona, mengiškega nadžupnika veleč. gosp. Ivana Zorca, ki je po svoji dobrotljivosti vnovič položil drag dar na oltar. Cerkveni govor je imel sosed, č. gospod Simon Zupan, župnik na Ježici, ki je v lepih potezah pojasnil Črnučanom, da je njihova nova farna cerkev njim v čast in v zaklad. Slovesnost se je pričela z blagoslovljenjem; po njem se je preneslo presveto Rešnje Telo v slovesni procesiji iz kapelice v novo cerkev, ki je bila o množici ljudstva in vnanjosti toliko veličastna, da jednake niso videli do sedaj Črnuče. Krasno je bila tudi okinčana nova cerkev in domača vas s slavo'oki, zelenjem, venci i. dr.; bilo je tudi več napisov, med katerimi je bilo brati pred cerkvijo: „Zidovje sem; pa prosim blagoslova! — In „hiša božja“ bom! jaz hiša nova.“ — V cerkvi pred velikim altarjem pa je bilo brati: „Za blagoslov! prisrčna hvala: — Faranom mir! Bogu pa slava!“ — Tudi kapelica, sedaj zapuščena po Gospodu, ki je bival v njej v zakramentu presv. Rešnjega Telesa, je imela napis v besedah: „Kapelico — ne Vas! zapustil bom, — Ko v novi se preselim dom! — Po procesiji smo prišli: domov, v domačo farno cerkev. Srečno in v najlepšem miru smo jo dozdali; daj Bog! da ostanemo sedaj doma v miru in nas ne obiše Bog zopet z jednako nadlogo, in ne obiše nobene soseske! Dozdali smo farno cerkev z velikim naporom, ker smo delali s prostovoljnimi delom in v prevelikih skrbeh; še nas čakajo skrbi, ker nam je narastel primankljej, ktereга bo trebalo poravnati. Lotili smo se pa dela in delo dokončali le s pomočjo podpore, brez ktere pomoči bi še ne bili možni, zidati novo cerkev. Plačaj Bog dobrotljivo vsem dobrotnikom, tujim in domačim! Še jeden častni dan nas čaka, dan posvečenja; daj Bog, da pride kmalu.

Iz Borovnice. Lepe dneve čakala je naša prijazna Borovnica zadnji čas. Dne 13. sept. počastili so nas prevzvišeni knezoškof, posvetili so nam lepi veliki altar, ki so ga že pred šestimi leti oskrbeli farni cerkvi naš neumorno delavni župnik, č. g. Janez Oblak, in delili so med nami zakrament sv. birme.

Birmancev je bilo nad 240. Od 18—26. sept. pa se je obhajal tukaj sv. misijon, ki so ga vodili čč. gg. lazaristi Nežmah, Krivec in Jevšenak. Čas ni bil ravno najpripravnejši, ker je je bilo ravno sedaj veliko dela na polji, tembolj, ker je vsled neprestanega deževja v poprejšnih dneh že tako poljsko delo precej zastalo. Bali smo se torej opravičeno, da sv. misijon ne bo tako obiskovan, kakor bi bilo želeti. Pa kako smo se motili! Vrli Borovničani — in to vseh stanov brez izjeme! — udeleževali so se sv. misijona od prvega do zadnjega dne s takim veseljem, da smo bili vsi iznenadeni. Vedno je bila cerkev ob govorih polna. Tudi železniško osebje se ga je marljivo udeleževalo. Saj pa so bili vsi govtori tudi tako tehtni, tako premišljeni, zraven pa tudi tako času in razmeram primerni, da so morali globok utis napraviti na vsakega. In da govori niso ostali brez notranjega uspeha, priča to, da je bilo zadnje tri dni, pri skupnem obhajilu, obhajanih nad 1600 oseb. Ginljiva je bila posebno slovesna sprava pred sv. R. T. v petek popoldne. Kako glasno so si tedaj pred Najsvetejšim zatrjevali stari in mladi, da si odpuščajo! In ko je na večer slovesno zvonjenje ljudem na daleč okrog oznanjalo spravo, ko so si v resnici mnogi, ki so bili leta in leta v jezi, prijateljski segali v roko o kako srčno smo tedaj mi želeli, da bi ta slovesna sprava ne bila le za trenutek, ne, da bi bila za zmiraj da bi odslej nad spravljenjo Borovnico vsikdar se razlegal angeljski glas: Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje. Saj če je v kraju edinost, mir, če v njem kraljuje medsebojna ljubezen, tako v družbinskem kakor v javnem življenju. potem je v kraju prva podlaga za pravo srečo. Ob sklepu misijona, kterega je ves čas povelicevalo tudi zbrano petje domačih pevcev in pevk, bila je slovesna procesija s sv. R. T. v nedeljo popoldne. Lepa je bila. Saj se jo je udeležilo do 300 ovenčanih mladeničev in deklet, velikih in majhnih, z gorečimi svečami, družega ljudstva pa kar neštivilno. In vršila se je ob najlepšem vremenu. Pač ni čudno torej, da so se priljubili ljudstvu ti lepi dnevi. To je pokazalo posebno v pondeljek zjutraj, ko se je solznih oči poslavljaljo od odhajajočih gg. misijonarjev. Spoznalo je ravno v njih svoje posebne dobrotnike, in bilo jim je hvaležno. Čast ti bodi torej zato, ti dobro ljudstvo borovniško, čast, ker si tako zares lepo porabilo dneve milosti! Pred vsem pa najlepša zahvala Vam čč. gg. misijonarji, ki ste s toliko ljubeznijo in gorečnostjo vodili tu med nami sv. misijon. Bog vam tisočero povrni ves Vaš trud in napor med nami! Vašemu prelepemu delu pa daj kar najobilnejšega blagoslova!

Z Janč. Ganljivo je brati, kako postavljajo po-božni Marijini častilci kapelice na čast Materi Božji. Pred kratkim so časopisi poročali, da so to storili na Glincah, v Vižmarjih in celo pod vrhom velikana Triglava, na 2500 m visoki Kredarici. Veselo znamenje je to in dokaz, da biva po lepi Kranjski deželi še verno krščansko ljudstvo. V tem tudi Jančarji nismo zaostali. V sredi polja, od koder imaš prekrasen razgled: od Gorjancev do Triglava, od Snežnika do Grintovca, sozidali smo v spomladi lično kapelico na čast M. Božji, ktera bi bila kras vsakemu mestu. Znotraj meri 3.8 m na širjavo in 5.8 m na daljavo. V nji vložen je šamotni tlak, kterega nam je prečast. predstojništvo frančiškan-

skega samostana v Ljubljani po prav nizki ceni nakloniti blagovolilo. za kar mu tem potom izrekamo pristrčno zahvalo. Nad altarno mizo, na kateri se sme opravljati daritev sv. maše, postavljen je v zidni niši blizu 2 m visoki kip Lurške Matere Božje „Brez madeža spočete“, iz francoskega marmora. Lepoto podobe opisovati ni potreba. Zadostuje, ako le omenim, da je to delo nadarjenega slovenskega umetnika, akademičnega kiparja Ivana Zajca, ki je tudi napravil na pročelji Št. Jakobske cerkve v Ljubljani kameniti relief „Kristusovo spremenjenje na gori,“ kterega štejejo strokovnjaki med izredno lepa in umetna dela slovenskih umetnikov. Poleg Marijne podobe krasijo notranjost kapelice tudi lepi svečniki, križ in svetilnica, delo g. Tratnika, pasarja v Ljubljani. V spomladi, ko smo zvedeli, da bodo prevzvišeni knezoškof meseca julija obiskali tudi Janško faro in delili zakrament sv. birmo, smo sklenili jih prositi, da bi ob enem blagoslovili tudi kapelico; toda žali Bog. mesto na Janče, iti so morali v toplice. Ker so toraj prevzvišeni knezoškof birmovanje v tukajšnji župniji za letos odložili, pooblastili so tukajšnega g. župnika blagosloviti kapelico in Marijno podobo, kar se je posebno slovesno vršilo 3 oktobra, na roženkransko nedeljo. Bil je to res prelep in vesel praznik za celo faro. Po blagoslovljenji stopil je na vzvišeni prostor pred kapelico č. g. Jožef Pristov, župnik prežganjski, kteri je v jedrnatem govoru razložil pomen denašnje slavnosti. Na to je bila sv. maša, pri kateri so se razlegale prelepe Marijne pesmi pod spretnim vodstvom domačega organista Tomaža Plešica. S tem je bila dopoldanska slovesnost končana. Popoldne zbrali smo se zopet v novo blagoslovljeni kapelici. Po od-petih litanijah šli smo zopet v slovesni procesiji v cerkev kjer smo končali prelepo slavnost z zahvalno pesmijo „Te Deum“ in z blagoslovom z Najsvetejšim. Gotovo bo ostal v spominu ta prelepi praznik vsakemu, kdor je bil navzoč, posebno pa domačim faranom.

Iz Št. Ruperta. (Prenovljena župnijska cerkev v Š. Rupertu.) Med najlepše gotske stavbe na Kranjskem spada župnijska cerkev v lepi šentrupeški dolini. Zidana je bila pred 400 leti, oziroma le ladija; kor je bil popred delan, kdaj, se ne ve natanko. Tudi se ne ve, kdo je zidal kor, mogoče da celjski grofje, ker je nad oltarjem v sklepniku grb teh slav-nih plemenitašev.

Neumorni, za vse lepo vneti gosp. župnik je lansko in letošnje leto popolnoma prenovil notranj-ščino cerkve. Bilo je treba odklepati ves stari omet, tako da se je pokazalo prvotno zidanje. Prezbiterij je bil zelo poškodovan po potresu, zato je dobil tri nove močne vezi, ki so položene po oboku. Cerkev je znotraj vsa preslikana. Barva na stropu ji je po celi cerkvi belo-rumena (crème), po stenah pa zelenkasto-siva.

Po stropu v prezbiteriju so naslikane naravne, stilizirane cvetice in sicer nad velikim oltarjem oljka, trta, pomešane s klasovjem, bodeča neža, pasijonka, bela, rumena in višnjava lilija, mak id. V srednjih poljih so arabeske.

Rebra so po vsej cerkvi bogato pozlačena, kakor tudi sklepniki, ki so polihromirani in jih je v ladiji mnogo več, kakor v prezbiteriji. Obstoje iz podob svetnikov, simbolov in rozet; njihovi robovi

so pozlačeni. Ti sklepniki, ki nosijo rebra, sežejo skozi obok. V prezbiteriju so pod obokom na levi steni simboli 4 evangelistov.

Poseben kras prezbiterija pa je presno slikana, bogato pozlačena tapeta, popolnoma posneta po tapeti votivne cerkve na Dunaju. — Kakor sem omenil, je presno slikana, sicer je pa cerkev slikana na pol presno.

Veliki oltar je kamenit. Izdelal ga je Ignacij Thoman v Ljubljani l. 1865. Slika sv. Ruperta v velikem oltarju pa je delo umrlega akademičnega slikarja Wolfa.

V prezbiteriju mi je omeniti še božjo hišico iz mehkega peščenca in oratorij grofove družine Barbo, z grbi te družine. Ta oratorij pa kazi sicer čisto gotosko stavbo.

Steklo oken je v prezbiteriji barvano, v ladiji ne. V ladiji so polja na stropu bolj ozka, pa popolnoma pravilna. — Rebra so polna sklepnikov, ki tudi v ladiji obstoje iz podob svetnikov, simbolov in rozet. —

Strop se vidi bolj bogato slikan, nego v prezbiteriju, ker so polja manjša. Na oboku so cvetice stilizirane. Ustvaril jih je umetnik iz svoje fantazije razun nekaj granatnih jabolk, ktera so se dobila pod prvotnim ometom v križih. Te je slikar posnel (kopiral) in naslikal na novi omet.

Sredi cerkve okrog lestenca na oboku so naslikani štirji kerubini pojoči. Plavajo na višnjevem polju in imajo napis: Sanctus, sanctus, Dominus Deus sabaoth. — Nad orgljami v križu je naslikana lira, pozavna in palma.

Obok podpirajo šesteri gotski stebri, ki imajo pa kapitule v mauriškem slogu.

Stranska oltarja sta gotska, pa ne kamenita. Na ženski strani je naslikano Marijino oziroma angeljevo oznanjenje. — Slika je posneta menda po Kleinu, slika sv. Družine na možki strani pa po Ittenbachu.

Popolnoma prenovljene so tudi izpovednice in prižnica. — Kaj okusno izdelan je tudi krstni kamen.

Omenim naj še, da so konzole pod rebri pozlačene človeške glave in oprsja — sive barve. Mrežovina je kamnita.

Za orgljami je ta-le hronografikum :

VeLiČastno sV. RVpertV posVeČeno
CerkeV za „šIrIstoLetnIco“ za Časa
žVpnIka MerVeC-a sLIkaL KožeLI.

Da bode slaha ladije popolna, naj navedem še nepotrebno lopo na ženski strani. Ta lopa je bila popred brez sloga, sedaj pa je vnovič pozidana v gotskem slogu.

Kakor cerkev, prenovljena je tudi zakristija pod stolpom. — Nje največji kras je podoba Izveličarja, ki nam kaže Svoje presv. Srce. Visoka je 2 m.
(Konec prih.)

Iz Jugoslavije. I. Duhovni sinovi sv. Bernarda — reformirani cistercijenci — po samostanu naše ljube Gospe od Trapé imenovani Trapisti, opravljajo ves 40danski post strogo po vzgledu sv. puščavnikov in prvih kristjanov. Ti menihi imajo vedni post,

kajti nepostne dni uživajo le ona jedila, ktere sv. cerkev dovoljuje postne dneve, vendar rib in mesa onih živalij, ki so o postu sicer dovoljene, ne uživajo. V častnem 40danskem postu uživajo samo rastlinske jedila brez začimbe, in še to samo dvakrat na dan.

Vstajajo navadne dneve ob 2. uri po polnoči; od tega popolnočnega časa bivajo po skoro celo jutro v cerkvi kjer molijo pred Najsvetejšim ter opravljajo daritev sv. maše. V 40danskem postu opravljajo še več molitev, premišljevanja, pobožnih in spokornih del; po dnevu pa prav pridno delajo z rokami v delavnicah, blevih, na vrtovih, na polju in v gozdu, pri čemur ves čas med seboj molče.

Dandanes je dovoljenih mnogo postnih polajšav zavoljo naše slabosti in mehkužnosti; malokje se še pri kristjanih v resnici posti, osobito o 40danskem postu; uživa se meso in mesna jedila in večkrat do sitega, kakor je dovoljeno; mnogi v postu celo pijančujejo. Vendar dandanes ljudje niso močnejši in čvrstejši, kakor prednamci, ki so se strogo postili; ne, nasprotno se dogaja: vedno slabeje in bolehnije je ljudstvo, vedno manj jih učaka visoko starost. Že v telesnem oziru ni koristi, ako se posti ne drže; koliko pa škoduje nepost v dušnem oziru?

Sv. Cerkev je dala postno polajšanje zbog slabih itd., toda ni prepovedala, ne zabranjuje pravega strogega posta določene dni in čase; z žalostjo daje polajšanje, a veseli in raduje se nad onimi, ki se vedno postijo po vzgledu prvih živovernih kristjanov. Grešniki smo vsi, večji ali manji, vsem je treba pokore; velik del pokore je strogi post. Pokoro je treba delati za velike in male grehe, treba je pokoro delati tukaj v tem življenju, ali po smrti v vicah; ako pa jo ne storimo na teh dveh krajih, bodemo jo morali strašno, ostro delati za večnost, v peklu! Bolj, ko se poslužujemo polajšanja v postu in pokori, več nas bo čakalo pokore in trpljenja za grešne dolge po telesni smrti v vicah ali celo v peklu. Dandanes se 40danski post v cerkvah po službi Božji pozna; po domeh, mestih in trgovih, v družbah in gostilnah pa prav malo, ali celo nič... V življenju in mišljenju večine ljudij skoro ni duha ne sluha o tem, kar se spodobi za ta sveti čas. In In v tem 40danskem postnem času kristjani služijo, strežejo in vgajajo poželjenju oči, poželjenju mesa in napuhu življenja; se tožujejo, pravdajo, obrekujejo in ugovarjajo, se prepirajo, zmerjajo in preklinjajo; ob enem mnogo rečeno: Božje in cerkvene zapovedi opuščajo in prestopajo, prelomljajo. Treba se je resnično in povse spreobrniti k Gospodu Bogu, podati se k Jezusu Kristusu, po Njem se ravnati, za Njim hoditi v jedino pravi Njegovi Cerkvi rimokatoliški; se skesano, čisto in odkritosrčno, s trdnim sklepom poboljšanja, spovedati grehov svojih in prejeti milostni in rešilni zakrament sv. pokore; delati pokoro s postom, molitvijo in dobrimi deli usmiljenja, pokoriti se s zdrževanjem od greha in grešnih priložnostij, z vojskovanjem in premagovanjem skušnjav, vabil in nagibov v grehe mesa, svetá in satana; britkosti, težave, pomanjkanje žalosti in boleznij voljno prenašati.

Tako bi Bogu dopadljivo prejeli velikonočno sv. Obhajilo — Jagnje Božje — v presv. zakramentu oltarja in bi duševno s Kristusom vstali iz grobov

pregreh in mlačnosti ter postali goreči kristjani! In Bog bi nas pomilostil, odvrnil in odvzel zaslužene in preteče šibe in kazni.

(Dalje prih.)

Razgled po svetu.

Gorica. Nedavno so našli v neki molitveni knjigi oporoko rajnega knezonadškofa goriškega. Pokojnik je zapustil vse svoje premoženje, ki ni posebno veliko, deškemu zavodu „Andreanum.“

Pretečeni teden, ko so šle usmiljene sestre mestne bolnišnice iz stolne cerkve, je neki Jakob Ussai v ulici Dreossi petkrat ustrelil na nje. Zadel je sestro Anakleto v stegno desne noge, drugi pa prestrelil krilo. Bil je več let v hiralnici, a je bil odpuščen. Toda sestre pri vsprejemanju in odslavljanju nimajo nobene besede. Napadena sestra Anakleta je bila do lani v slov. Alojzijevišču, torej ni bila pet let v istem zavodu z napadovalcem, kakor poroča neki goriški list.

Dunaj. Že zadnjič je poročala „Danica“ o dvo-boju Badenijevem z Wolfom. Sedaj se je opravičil Badeni pri cerkveni oblasti ter bil vsprejet zopet v naročje katoliške cerkve, iz ktere je bil eo ipso izključen, ker je postavil svoje življenje v smrtno nevarnost. Rana, ki jo je dobil, ni posebno nevarna, ker vstaja že iz postelje ter opravlja uradna opravila in vsprejema obiske.

Slovanska krščanska narodna zveza izrazila je potem ko je zvedela, da se je grof Badeni spraval s cerkvijo, svoje sožalje.

Pozun. 26. septembra se je tu obhajala redka slovesnost. Bila je tridnevna v čast novoimenovanemu svetniku Petru Fourier, ustanovitelju reda de Notre Dam. Občinstva je bilo vedno jako veliko. Uvodno pridigo je imel znani govornik Volbert, ki se je tudi v Ljubljani jako odlikoval s svojim govorniškim talentom. Slavnost se je končala z veličanskim sprevodom po celem mestu.

Katoliškim društvom v Italiji preti po poročilu časopisa „Italie“ jednaka usoda, kakor je svojedobno zadela vsa anarhistična in socialistična društva. Omenjeni list ramreč poroča, da je izdal ministerski predsednik Rudini okrožnico na vse prefekte, v kateri jim naroča, naj z vso strogostjo zasledujejo „državi nevarne“ namene katoliških društev ter naj postopajo s takimi društvi ravno tako, kakor z anarhističnimi. V neki drugi tajni okrožnici se pa zabičava prefektom, naj posebno pazijo na razne katoliške shode ter eventualno naznanijo duhovnike, ki so načelniki ali vodje takih društev ali pa sicer „hujskajo“ proti sedanjemu redu. Proti takim se bo uvedla disciplinarna preiskava. Vsekako je torej gotovo, da se v najkrajšem času razpusti veliko število katoliških društev, kajti „državi nevarna“ so po mnenju Rudinijevem vsa ona društva, ki nikakor ne odobrujejo sramotnega čina kralja Viktorja Emanuela v letu 1870 in se neprestano in vztrajno bore za to, kar je cerkvenega. V tem so pa naravno jedina vsa društva na katoliški podlagi in jih torej zadene kruta osoda. Katoliški listi po pravici ožigosajo to nakano italijanske framasonske vlade in gotovo je, da se bodo temu uprli vsi katoliki Italije; seveda najbrže brezvspešno.

iz Rima, 2. oktobra. Novi generalni minister frančiškanskega reda je imenovan preč. P. Alojzij Lauer, bivši generalni prokurator rekolektov iz Turingije. Tudi vrhovno svetovalstvo ali generalni definatorij bode vsled rešenega vprašanja zedinjenja štirih poglavitnih frančiškanskih družin ali tako imenovane „unio“ na novo imenovan in dosedanji generalni definatorji bodo tekom tega meseca Rim zapustili in se vrnili v domače provincije. Na praznik sv. Frančiška, ustanovitelja frančiškanskega reda, bode izšla „bulla“ svete stolice in 5. t. m, bo novi minister slovesno po kardinalu Serafinu Vanutelliju umeščen in proglašen novi definatorij. Kaj več sporočim prihodnjič.

Rim. Škofje iz Lombardije izdali so pastirski list, v katerem svare vernike pred liberalnimi listi in jim priporočajo dobre katoliške liste. Tudi pri nas naj bi verniki tako ravnali ter zametali vse liste, ki goje vedno sovraštvo nasproti cerkvi in njenim služabnikom. Žal, da je le malo katoličanov, ki bi resno zametali vse sovražne liberalne liste.

Sv. oče je vsprejel v avdijenci apostolskega vikarija iz južnega Šantonga msgr. Bucerja. Pravil je, da so njegovi misijonarji pred kratkem krstili mnogo nevernikov, ter da imajo sedaj okoli 800 katehumenov, ki bodo kmalu prejeli sv. krst. —

Umrl je melhitski patriarh Beni. Sv. stolica je takoj imenovala patriarhskega namestnika, kojega pa sultan ni hotel potrditi. Da ne bi prišlo do kakega večjega nesporazumljenja je sv. stolica sklenila sklicati takoj sinodo, ki naj bi izvolila novega patrijarha. Patriarhi so v Turčiji ob enem tudi civilni načelniki svojih vernikov in kot taki od sultana potrjeni.

Rusija. Katoličanom v Rusiji se je izpolnila zopet jedna iskrena želja. Car Nikolaj je ukazal, da se ne smejo več siliti katoliški učenci k pravoslavni službi božji. Tudi molitev v šoli mcra se opraviti po obredu vseh veroizpovedanj. Dasi je to le drobtinica, je vendar jako razveselila vse ruske katoličane.

Sedaj je potrdil ruski car tudi več škofov, ktere je predlagala sv. stolica in ki bodo v kratkem posvečeni v Petrogradu.

Pariz. Na pariškem orientalskem shodu so bili pričujoči tudi očetje jezuiti, ki so želi občo pohvalo od celega kongresa. Da je to bodlo nekatere zagrizene sovražnike jezuitov, je umevno; kajti dasi je med jezuiti veliko število učenjakov, se vendar drznejo trditi mnogi liberalni časopisi o nazadnjakih, mračnakih itd. v jezuitskih haljah.

Angleško. V Bazelu so imeli nedavno židje velik shod. Na tem so se posvetovali, kako bi ustanovili v Palestini svoje lastno kraljestvo. Pritoževali so se, kako se jim slabo godi in kako jih zatirajo kristjani. — To se menda ne bo nikdar posrečilo, da bi židje, ktere je Gospod Bog razkropil po celem svetu mogli ustanoviti si lastno kraljestvo; vendar pa so se začeli zadnja leta jako množiti po sv. deželi. Jeruzalem, ki je štel pred nekoliko leti le nekaj tisoč židov, šteje jih danes okoli 30 do 50.000.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec vinotok (oktober) 1897.

(Spis potrjen in blagoslovljen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Duhovne vaje.

b) Posebni nameni:

9.) **Sv. Publja.** Ohranitev gorečnosti in vstrajnosti v službi božji. Okrepljenje zdravja za spolnovanje stanovskih dolžnostij. Od mrtvouda zadeti.

10.) **Sv. Frančišek Berglas.** Duhovniki in obhajanci. Duhovno prerojenje večine plemenitaških rodovin. Misijon v Kambezi.

11.) **Sv. Nikazij.** Pravo posvečevanje nedelje. Važna vednostna podjetja. Železničarji.

12.) **Sv. Maksimilijan.** Škofija Linc. Spolnovanje opominov iz papežev okrožnice.

13.) **Sv. Edvard.** Anglija in Irska. Sadovi katoliških shodov. Nesrečni duhovniki. Blagoslov zdravniškemu delovanju.

14.) **Sv. Burhard.** Virzburg. Gojitev umetnosti in vede v varstvo in krasoto sv. veri. Služabništvo po gostilnah.

15.) **Sv. Terezija.** Duhovne hčere sv. Terezije. Razširjevalci molitvenega apostolstva. Družba molitve sv. Terezije.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe.

Listek za raznoterosti.

Poročilo o Jeranovi dijaški mizi. Za pretekli mesec september je bilo plačati v ljudski kuhinji dijakom za hrano 101 gld. 68 kr., za knjige 32 gld. 60 kr., za hrano na stanovanjih 15 gld. 50 kr., za stanovanje 22 gld., za manjše potrebščine 6 gld. 55 kr., skupaj 178 gld. 33 kr. — Račun za pol meseca je velik, toda ako se pomisli, da se podpira nad 140 dijakov, priznati se mora, da je podpora za posameznega dijaka majhna ter da je skoro ni mogoče znižati. — Komur je Bog dal imetja, naj ne pozabi tudi s podpiranjem revne šolske mladine nabirati si nevenljivih zakladov. — Zadnji torek, (5. okt.) kot prvi torek v mesecu je bila v stolnici ob 1/8 sv. maša za dobrotnike Jeranove dijaške mize. —

V Ljubljani, meseca oktobra 1897.

A. Kalan.

Zahvala. Prevzvišeni gospod knezoškof ljubljanski so darovali 300 gld. za zgradbo novega župnišča v Kropi. Za to dobroto se v imenu vseh župljanov prav prisrčno zahvaljujem.

Fr. Hoenigman, župnik.

Imenovanje. Č. g. župnik Ivan Nagodè v Trebnjem je imenovan kn. šk. duhovnim svètnikom in dekanom za trebanjsko dekanijo.

Bogoslovcev je letos v Ljubljani 92, mej temi so 4 eksternisti. Jeden g. Juvan bo šel v Rim v Germanicum; jednega, g. Laha, pa so k vojakom vzeli. —

Iz lavant. škofje. Na sv. Mihaela dan je povodom godu premil. gosp. knezoškofa opravil stolni dekan preč. g. L. Herg v stolnici slovesno sv. mašo. Družec se v molitvah z Lavantinci tudi mi izražamo premil. višjemu pastirju naša najudanejša iskrena voščila. — Župnija Polzela je podeljena g. Jos. Attenederju, nemškemu propovedniku in meščanskemu katehetu v celju, in župnija Sv. Jakoba v Pamečah g. Iv. Rotnerju, kaplanu v Št. Lorencu v Slov. goricah. — Zopet nastavljen je g. Ant. Postružnik kot kaplan v Šmartnu pri Šaleku — G. Jos. Potovšek, mestni kapelan v Celju, bo opravljal službo nemškega propovednika in kateheta. — Prestavljena sta g. Rudolf Janežič iz Sv. Ilja v Slov. goricah v Celje in g. Fr. Kruljec iz Šmartina pri Šaleku v St. Ilj v Slov. goricah.

Konsekracija cerkve. Pribodnjo nedeljo, dne 10. t. m. bodo prevzvišeni gospod knezoškof posvetili popolno prenovljeno župnijsko cerkev Marije Device v Polju.

Konkurznega izpita za samostojne župnije se udeležujejo te dni sledeči č. gg.: Ivan Abram kaplan v Košani; Frančišek Češarek, kaplan v Šmariji; Ivan Jelenec, župni upravitelj v Ledinah; Martin Nemanič, kaplan v Mirni Peči; Frančišek Pavlin, župni upravitelj v Dragatušu; Frančišek Rajčević, ekspozit v Trnju; Leopold Rihar, župni upravitelj v Gojzdu in Anton Žnidaršič, župni upravitelj v Osilnici.

Konferencije škofov avstrijskih se kakor poroča „Vaterland“ prelože na poznejši čas.

V novi gimnaziji v Kranju smo imeli dne 22. septembra popoludne odličnega gosta. Prevzvišeni g. knezoškof dr. J. Missia so se peljali pri svoji kanočni vizitaciji iz Preddvora v Šmartno pri Kranju. Ker se je pravočasno zvedelo, kedaj pridejo v mesto, zbrali smo se učitelji in učenci v gimnaziji, prvi pred glavnim vhodom, drugi v kapeli, ter smo pričakovali prevzvišenega knezoškofa. Ko so dospeli pred gimnazijo, pristopil je k vozu gospod ravnatelj J. Hubad ter povabil knezoškofa, da si blagovolijo ogledati novo poslopje. Prijazno so vabilo vsprejeli, izpregovorili nekaj besedij z vsakim gospodom profesorjem ter šli na to naravnost v kapelo k učencem. Ogledavši si jo, so se izrekli ugodno o njej; na prošnjo gosp. dekana Mežnarca so osrečili mladino z lepim improvizovanim nagovorom, v katerem so jej toplo priporočali strah božji in pokorščino do učiteljev. Dali so nam še blagoslov in nato so ogledovali med prijaznim razgovorjem vse učne sobane, ravnateljovo pisarno in posvetovalnico. Slednjič smo se poslovili od visokega gosta, ki je zapustil po svoji veliki prijaznosti najboljši spomin na naši gimnaziji.

Dekliška šola v Repnjah. Z novim šolskim letom so otvorile čč. šolske sestre v Repnjah zopet internat za gojenke. Kako izvrstno podužujejo in vzgojujejo častita šolske sestre, o tem mi ni treba pripovedovati. O tem so časopisi že večkrat poročali.

Ta zavod nadomestuje stariše, šolo in gospodinjsko izobrazbo. Skrbno pazijo šolske sestre na njim izročene gojenke, kakor lastni stariši. Učenje je na dnevnem redu, pa znajo dati učenkam tudi veselje do učenja. In kdo ne ve, da se človek dvakrat več nauči, ako se z veseljem uči? Zraven šole pa imajo učenke v prostih urah priliko navaditi se različnih ročnih del in gospodinjskih opravkov tako v kuhinji, kakor v hiši in v vrtu. Kdor hoče svoje hčerke dobro vzgojiti, pošlje jih torej brez skrbi v zavod čč. šolskih sester v Repnje pri Vodicach. Pošta Smlednik, Gorenjsko.

Slovesnost pri Sv. Jožefu blizu Maribora. Čč. gg. lazaristi so kot goreči misijonarji znani skoro v vsaki župniji naše vladikovine. Od leta 1852. imajo misijonsko hišo in cerkev pri sv. Jožefu pri Celju, od pretekle nedelje sem pa tudi pri sv. Jožefu v Studencih blizu Maribora. Njih slovesno vmeščenje se je v nedeljo tako-le vršilo:

Na hvalo Studenčanov moramo omeniti, da so ti takoj pristrčno postali udani čč. gg. lazaristom. Že v soboto popoldne so dekleta cerkev okrasile z venci in šopki znotraj in zunaj, fantje so postavili slavalok in lepe mlaje, in na vseh hišah blizu cerkve so se razobesile zastave. Zvečer se je zažigal umetalni ogenj, topiči so jako gromeli, godba južno-železniške delavnice pa je gg. misijonarjem priredila serenado.

V nedeljo dopodne ob pol 10. uri je ogromna množica vernikov, preč. stolni kapitelj, preč. g. vizitator lazaristov, č. g. superijor Franc Javševc, č. g. misijonar Jožef Navinšek, in mnogo mariborskih ter nekaj sosednih duhovnikov pričakovalo mil. knezoškofa pri cerkvi sv. Jožefa. Po udanem pozdravu se vsi napotijo v cerkev, kjer pri vratih mil. nadpastir izročijo ključe in štolo č. g. superijorju. Pri velikem altarju pa blagoslovijo mil. knezoškof novi krasni tabernakelj in novo podobo sv. Jožefa z Jezuščekom, potem prenese čast. gosp. superijor monštranco s presv. Rešnjim Telesom, nato pa zapojejo mil. knezoškof: „Veni, Creator Spiritus!“ (Pridi stvarnik sveti Duh!) ter slovesno mašujejo ob obilni azistenci.

Po sv. maši stopijo mil. nadpastir na prižnico ter v nemškem in slovenskem jeziku razložijo zgodovino cerkve sv. Jožefa v Studencih, potem zasluge sv. Vincencija Pavlana, ki je ustanovil pred 250. leti družbo misijonarjev lazaristov, k sklepu pa vernike opomnijo na dolžnosti, ktere imajo do čč. gg. misijonarjev in izrečejo višjepastirsko zahvalo preč. g. kanoniku Tomažu Rožancu, ki so se najbolj trudili, da se je ustanovila ta misijonska naselbina, ki naj nosi ime „Jezus-Marija-Jožefova misijonska hiša.“ Z zahvalno pesmijo so potem mil. knezoškof sklenili to prelepo slovesnost. Blagoslov božji pa naj obilno in neprenehoma rosi na misijonsko cerkev in hišo sv. Jožefa blizu Maribora!

V sodu umrl. Iz Novega mesta se poroča, da je imel posestnik Ivan Šimc iz Orehka pod svojim kozolcem precej velik sod, 1.70 m v premeru, v katerem je včasih hranil tropine. Dne 26. sept. je šel Šimc v sod, skozi majhna vrata na vrhu, a ga ni bilo več iz sode. Žena ga je pogrešila in kmalu nato našla mrtvega v sodu. Mrtvoud ali plini so

tako brzo končali njegovo življenje. Neprevidene smrti reši nas o Gospod!

Zgled verske vstrpnosti. Umrlemu nadškofu iz Bordo javi sluga revno ženo, ki ga je hotela zaprositi daru. „Koliko je stara?“ vpraša nadškof — „Sedemdeset let.“ — „Jeli res potrebna?“ — „Res.“ — „Dajte ji 25 kron.“ — „To je pač preveč, prevzvišeni,“ pravi sluga, „in žena je vrhu tega še judinja.“ — „Judinja?“ pravi nadškof. — „Da, prevzvišeni.“ — „No, to je kaj družega, dajte ji 50 kron!“

Kaj zna župnik. V neki vasi na Francoskem so se kmetje po pravici pritoževali nad svojim graščakom. Prišlo je skoraj že do vstaje; tu stopi domači župnik na leco in pravi: „Dragi prijatelji, dan svobode in osvete je napočil. Vaš grajščak je bil do sedaj vaš nasilnik, kaznujmo ga. Pri tako pravičnem in poštenem podjetju svoje občine nečem zapustiti. Dovolite mi, da vas vodim, in prisezite mi, da boste moj zgled posnemali. Kmetje pravijo, da so zadovoljni in njegov svet se sprejme. Sedaj nadaljuje župnik: „Dobro, jaz svečano prisezam, da — hočem razžalniku odpustiti!“ Kmetje se niso mogli vstavljati zgedu svojega pastirja in prelomiti dano prisego — ter so se s svojim graščakom spravili in ta je nadalje z njimi boljše ravnal.

Sredstva zoper spanje med pridigo. Nek župnik se je potrudil, kar se je dalo, da je prav izvrstno pridigo napravil; toda večina poslušalcev je spala. Precej časa se ne briga za to in govori dalje. Misli si je, se bodo že zbudili, a ti so vedno slajše spali. Hkrati obstane v pridigi in jih gleda. Takoj so se jeli radovedno spogledavati, kaj ta molk pomenja; drug družega dregajo in opominjajo; kmalu so vsi zbudjeni in željno pričakujejo kaj zdaj. Smeje se zmaje pridigar z glavo, rekoč: „Čudni ljudje to, če govorim, spe, če omolknem, so pazljivi in bi radi poslušali.“

Dr. Alimer, londonski škof, pa je drugače naredil. Tudi med njegovim govorom jih je precej spalo. On pa vzame v roke hebrejsko žepno sv. pismo, ktero je s seboj nosil in začne na ves glas z njega čitati. V trenutku je vse po cerkvi pozorno. „Kakšni ljudje ste pač to,“ reče jim nato, „pazljivo poslušate, ako vam berem kaj takega, od česar ni besedice ne umete, spite pa, ako vam v maternem jeziku govorim o stvareh, od katerih je odvisno zveličanje vaših duš.“

Tudi Janez Ksavenij, sloviti pridigar svojega časa, je včasi po leti sprevidel, da treba poslušalce na kak umeten način obraniti pred spancem. Ko nekdanj prav navdušeno pridiguje, nenadoma utihne, zviže svoj žepni robec in začne na precej prostorni prižnici ž njim igrati se. Kaj se zgodi? Poslušalci se začno med seboj drezati in kmalu so zopet vsi čili. „Se mi je precej zdelo“ pravi pridigar, „če bi bil jaz Pavliha in bi vam vsake vrste norce bril, ne bi hoteli spati.“

Dobrotni darovi.

Za sv. Detinstvo: Čast. g. Janez Tavčar, župnik v Lešah, 6 glđ. 18 kr.

Za redovniško šolo in kapelo v Tomaju na Krašu: G. prošt dr. A. Jarc, 25 glđ. (ne dva kakor je bilo zadnjič po pomoti naznanjeno).

(Drugi darovi prihodnjic.)